

Yağmur duâsı ve namazı

İzmir/Tire'den Ünal Ziyilan: “Yağmur duâsı yapılırken ellerin ters çevrileceği şeklinde yaygın bir kanaat var. Oysa Allah'tan rahmet istenirken ellerin düz çevrilmesi daha uygun olmaz mı? Sünnet olan hangisidir ve bundaki hikmet nedir?”

Yağmurlar kesildiği zaman tövbe ve istiğfar etmek, duâ edip namaz kılmak ve ikrâmı, ihsânı ve rahmeti sonsuz olan Cenâb-ı Hak'tan yağmur istemek sünnettir. Kur'ân'da Nuh Aleyhisselâm'ın, kavmine şöyle dediği kaydedilir: “Dedim ki: `Rabb'inize istiğfar edin. Muhakkak o başlıyandır. Size gökten bol bol yağmur indirsin.” (1)

Yağmur duâsı ile ilgili hadîslerin bir kısmını inceleyelim:

Peygamber Efendimiz (asm) bir kıtlık zamanında yağmur duâsında bulunmuş ve daha ellerini indirmeden mübârek sakalı yağmur suyu ile ıslanmıştır. Enes bin Mâlik (ra) anlatır: Bir defasında insanlar bir kıtlığa uğradılar. Bir Cuma günü idi. Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) hutbe îrad buyururken, karşı kapıdan birisi girdi ve: “Yâ Resûlallah! Mallar helak oldu. Çoluk çocuk aç kaldı. Bize duâ buyur!” dedi. Resûlullah Efendimiz (asm) mübârek ellerini kaldırdı. O sırada gök yüzünde gözümüze hiçbir bulut parçası gözüküyordu. “Allahümme eğsınâ!” (Allah'ım bize yağmur ver!” veya “Allahümme'skınâ!” (Allah'ım bize su ver!) diye duâ buyurdu. Nefsim kudret tasarrufunda bulunan Allah Teâlâ'ya yemin olsun ki, bulutlar dağlar gibi gök yüzünü istila etmedikçe, O mübârek ellerini indirmedi. Minberden inerken mübârek sakalına doğru yağmur tanelerinin yuvarlandığını gördüm. O gün, ertesi gün, daha ertesi gün... Tâ öteki Cuma'ya kadar. Hep üzerimize yağıp durdu. Ertesi Cuma yine bir adam ayağa kalkarak, bu defa “Yâ Resûlallah! Binalar yıkıldı. Mallar boğulmaya başladı. Bize duâ buyur” dedi. Bunun üzerine Allah'ın Resûlü (asm) Âdem oğlunun bu kadar çabuk usanmasına tebessüm buyurdu. Mübârek ellerini kaldırdı. “Allahümme havâleynâ, velâ aleynâ!” (Allah'ım, etrâfımıza gönder! Üzerimize gönderme!” diye duâ buyurdu. Bunu söylerken mübârek eliyle hangi cihetteki buluta işâret buyurdu ise, orası açıldı. Medîne üstü açık bir alan oldu. Kanat vâdisi bir ay müttemâdiyen aktı ve hangi yönden kim geldiyse bol yağmur geldiğinden bahsetti.”(2)

Abdullah bin Zeyd (ra) dedi ki: “Hazret-i Peygamber (asm) namaz kılınan yere çıkıp yağmur duâsı yaptı. Kibleye döndü. Ridâsını ters çevirdi. İki rek’at namaz kıldırdı.”(3)

Abbas b. Temim (ra) amcasından nakleder: “Resûlullah’la (asm) yağmur duâsına çıktım. Ridâsını ters çevirdi. Arkasını da cemaate dönerek duâ etti. Daha sonra iki rek’at namaz kıldı. Namazda kıraati açıktan okudu.” (4)

Enes bin Mâlik (ra) şöyle demiştir: “Resulullah (asm) yağmur duâsı yaptı da, ellerinin arkasıyla semâya işâret etti”(5) Enes (ra) bir diğer rivâyetinde ellerinin içini aşağıya getirip uzatarak, şöyle demiştir: “Resulullah (asm) ellerini böyle yaparak yağmur duâsına çıkardı. Ellerini o kadar kaldırırdı ki, koltuk altlarının beyazlığını görürdüm.”(6)

Duâ esnasında sünnet olan, istenen şeyin lehimize olması halinde ellerin semâya doğru açık tutulması; aleyhimize olması halinde, yani bir âfetten ve şerden Allah’a sığınmamız söz konusu olduğunda ise, avuç içlerinin yere, sırtının da semâya doğru çevrilmesidir.

Yağmur duâsında ise, yukarıda verilen rivâyetlerden de anlaşılacağı gibi, Peygamber Efendimiz (asm) mübârek ellerini koltuk altının beyazı görülünceye kadar kaldırmış ve avuç içini yere çevirmiştir. Ellerin bu şeklini “taabbüdî” kabul etmek, yani teşrî şeklinin böyle olduğuna intikal etmek, teslîmiyet açısından bizi daha sâlim ve sağlıklı netîceye götürür. Burada hikmet aranacaksa; 1-Peygamber Efendimiz’in (asm) yağmur ve su istemekle berâber, susuzluk musîbetinden de, suyun âfetinden de Allah’a sığındığı, 2-Mübârek ellerini çok fazla kaldırıp yere doğru çevirmekle, ihtiyaç duyulan suyun gökten aşağıya doğru indirileceğinin işâret buyurulduğu, 3-Gökten nâzil olacak rahmete şiddetle muhtaç olduğumuz... gibi hikmetler nazardan uzak tutulmamalıdır.

Dipnot:

1-Nûh Sûresi, 71/10,11;

2-Buhârî, 3/505, 538; Müslim, İstiskâ, 8; Nesâî, İstiskâ, 9;

3-Müslim, İstiskâ, 2; Buhârî, İstiskâ, 540;

4-Nesâî, İstiskâ, 5;

5-Müslim, İstiskâ, 6;

6-Ebû Dâvud.